

**PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN
PEUTERSPEELZAAL
JOHAN DE WITT
2024**

Versie januari 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	blz. 1
Voorwoord	blz. 2
Inleiding	blz. 3
Hoofdstuk 1. Pedagogische visie	blz. 6
Hoofdstuk 2. Pedagogische visie in de praktijk	blz. 7
Hoofdstuk 3. Pedagogische uitgangspunten	blz. 8
Hoofdstuk 4. Opvoedingsdoelen	blz. 9
Hoofdstuk 5. De ontwikkeling van peuters	blz. 10
Hoofdstuk 6. Werkplan, protocollen, meldcode en (huis)regels	blz. 12
– Coronabeleid (COVID-19)	blz. 13
– Schoonmaakprotocol	blz. 13
– Huisregels	blz. 13
– Opleidingsplan voor beroepskrachten	blz. 15
– Werkplan voor Pedagogisch Beleidsmedewerker/coach	blz. 15
– Ontruimingsprotocol	blz. 16
– Meldcode/Protocol Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang	blz. 16
– Veiligheids- gezondheidsbeleid	blz. 17
– Medicijnprotocol	blz. 17
– Klachtenregeling	blz. 18
– Vierogenprincipe (zie hoofdstuk 8, blz. 20)	
– Begeleiding bij een hulpvraag m.b.t. een peuter / externe ondersteuning (zie hoofdstuk 10, blz. 23)	
Hoofdstuk 7. Inschrijving en plaatsing - Wanneer en afscheid nemen	blz. 18
Hoofdstuk 8. Verzorging en 'vierogenprincipe'	blz. 20
Hoofdstuk 9. Feestdagen	blz. 22
Hoofdstuk 10. Observeren en signaleren – mentorschap – Begeleiding bij een hulpvraag m.b.t. een peuter / externe ondersteuning	blz. 23
Hoofdstuk 11. Peuterspeelzaal Johan de Witt - Historie en Heden	blz. 25
Hoofdstuk 12. Ochtendprogramma - Themahoeken en spelmateriaal	blz. 26
Hoofdstuk 13. Ouderbeleid	blz. 28
Hoofdstuk 14. Oudercommissie en klachtenregeling	blz. 29
Hoofdstuk 15. Privacybeleid Peuterspeelzaal Johan de Witt (AVG)	blz. 30
Bijlage 1. De vijf pijlers van Peuterspeelzaal Johan de Witt	blz. 31

voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van peuterspeelzaal Johan de Witt.

Met het op schrift stellen van de visie, de pedagogische uitgangspunten en de doelen wordt kwaliteit nagestreefd. Het maakt het pedagogisch handelen voor alle betrokkenen inzichtelijk en versterkt de professionaliteit. Het pedagogisch beleidsplan biedt kaders die richting geven aan het concrete handelen in de dagelijkse praktijk. Daarbij kan het niet anders zijn dan dat er altijd sprake is van een intentie: de dagelijkse praktijk vraagt om aanpassing aan de specifieke situatie van een bepaald moment. Bovendien veranderen inzichten en ideeën in de loop van de tijd. Richtlijnen zullen dan na overleg aangepast moeten worden, wat kan leiden tot wijzigingen in het beleidsplan. Daarmee wordt duidelijk dat een pedagogisch beleidsplan het resultaat is van een cyclisch en dynamisch proces.

Dit pedagogisch beleidsplan sluit aan bij het 'Werkplan en huisregels voor beroepskrachten', het 'Werkplan en huisregels voor vrijwilligers en stagiaires van Peuterspeelzaal Johan de Witt' en de 'Huisregels voor ouders, verzorgers en peuters Peuterspeelzaal Johan de Witt', waarin staat beschreven hoe beroepskrachten alsmede vrijwilligers en stagiaires op de peuterspeelzaal dienen te werken en aan welke regels zij, de ouders en peuters zich dienen te houden. Het pedagogisch beleidsplan biedt ouders en andere betrokkenen inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurt. De peuterspeelzaal werkt volgens de kwaliteitseisen zoals deze zijn vastgelegd in de 'Wet kinderopvang'.

Wanneer wij over 'het kind/de peuter' schrijven, gebruiken wij de mannelijke vorm. We bedoelen dan zowel meisjes als jongens. Als we schrijven over de ouder(s), bedoelen we ook de verzorger(s) van het kind.

Inleiding

De missie van de peuterspeelzaal:

Peuterspeelzaal Johan de Witt biedt een passend aanbod voor kinderen van twee tot vier jaar, in een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat, waarin ieder kind de ruimte krijgt zich optimaal te ontwikkelen op fysiek, sociaal, emotioneel en intellectueel niveau. Voor ouders is de peuterspeelzaal een laagdrempelige voorziening waar opvoedingsuitwisseling plaatsvindt.

Vanuit dit standpunt kunnen de volgende kerntaken worden benoemd:

- * **Ontwikkelingsstimulering.** De peuterspeelzaal heeft tot taak om de brede ontwikkeling van alle peuters te stimuleren. Dit heeft betrekking op zowel de motorische ontwikkeling, als op de sociale-, de emotionele-, de cognitieve-, de creatieve-, en de taalontwikkeling.
- * **Volgen en signaleren.** De peuterspeelzaal heeft tot taak ieder kind op een systematische, methodische wijze te volgen in zijn/haar ontwikkeling en welbevinden. Indien daarvoor aanleiding is, zorg te dragen voor een gerichte signalering.
- * **Vormgeven doorgaande ontwikkelingslijn.** Een peuterspeelzaal is een schakel in de ontwikkelingsketen van kinderen en daarmee een essentiële partner in de uitvoering van lokaal jeugdbeleid.

In het verlengde van bovenstaande kernopdrachten heeft de peuterspeelzaal ten aanzien van ouders een opdracht op het gebied van afstemming, informatie-uitwisseling en overleg. Tevens vervult de peuterspeelzaal voor ouders een belangrijke 'vraagbaakfunctie': het is een laagdrempelige voorziening waar opvoedingsuitwisseling plaatsvindt en een plek waar ouders diverse opvoedingsvragen en opvoedingsproblemen neerleggen. Een peuterspeelzaal heeft daarin een verwijzende opdracht en fungeert als intermediair bij het tot stand brengen van een opvoedingsondersteunend aanbod.

- * **Ontwikkelingsgericht:** het bieden van optimale ontwikkelkansen, het stimuleren van een brede ontwikkeling staat centraal: spelen is leren en ontwikkelen.
- * **Preventief:** een peuterspeelzaal levert een belangrijke bijdrage aan het voorkomen en tijdig signaleren van ontwikkelingsachterstanden. Een peuterspeelzaal draagt zorg voor een ononderbroken ontwikkelingslijn.
- * **Basisvoorziening:** om aan te geven dat een peuterspeelzaal in gelijke mate voor elk kind toegankelijk moet zijn.

In de peuterspeelzaal wordt het kind de ruimte geboden om te spelen, te ontwikkelen en te ontmoeten. Er wordt veel zorg besteed aan de manier waarop de kinderen worden opgevangen. Deze zorg is mede gericht op de sfeer in de groep zodat de kinderen met plezier naar de peuterspeelzaal komen. De basishouding van de leidsters wordt gekenmerkt door warmte en aandacht voor elk kind individueel en in de groep.

In het voorschoolse traject biedt de peuterspeelzaal een prettige omgeving die zoveel mogelijk aansluit bij de ontwikkelingsfase van het kind. Het kind kan er in een stimulerende omgeving contact leggen met leeftijdgenootjes. De peuterspeelzaal is voor het kind een plek die zoveel mogelijk aan zijn leeftijd is aangepast.

Hoofdstuk 1 . Pedagogische visie

Het is belangrijk dat kinderen **evenwichtige, sociale en zelfstandige** personen worden die een goed gevoel van eigenwaarde hebben. Peuterspeelzaal Johan de Witt werkt vanuit die visie en kan een eigen, belangrijke bijdrage leveren. Het worden van een evenwichtig mens heeft te maken met het verwerven van zelfstandigheid, sociale omgang en een goed gevoel voor eigenwaarde. De bijdrage van de peuterspeelzaal bestaat uit het volgende:

Het **sociale aspect** wordt gestimuleerd door:

- * Het geven van het goede voorbeeld en voorbeeldgedrag
- * Het positief benaderen
- * Het stimuleren van samen delen en samen spelen
- * Leren overleggen en compromissen sluiten
- * Leren dat kinderen een keuze hebben, door te leren dat ze ook 'nee' mogen zeggen

De **zelfstandigheid** wordt bevorderd door:

- * Opdrachtjes te geven
- * Te laten helpen
- * Zelf speelgoed en knutselmateriaal te pakken en op te ruimen, leren zelf de jas aan te doen, kortom zelfredzaamheid bij te brengen
- * Te stimuleren om dingen zelf te doen en daarna pas te helpen als het niet lukt

Het **gevoel voor eigenwaarde** wordt positief beïnvloed door:

- * Te laten merken dat resultaten niet het belangrijkste zijn, maar dat plezier in wat het kind doet voorop staat
- * Een kind te stimuleren in wat het kan, eruit proberen te halen wat erin zit
- * Te complimenteren

Spelen, ontwikkelen en ontmoeten

De peuterspeelzaal is voor kinderen een plek waar ze spelen, ontmoeten en ontwikkelen. Door te spelen in de nabijheid van en door samen te zijn met andere kinderen, ontmoeten ze anderen en daarvan leren ze. Door ontmoeten en spelen, ontwikkelen kinderen zich.

De peuterspeelzaal is een plek waar kinderen kennismaken met nieuw spel en spel materiaal. Ze komen daarnaast vaak voor het eerst in aanraking met leeftijdgenootjes. Het verblijven in een groep maakt dat kinderen, onder leiding van een leidster, leren van en met elkaar. De peuterspeelzaal stelt eisen aan kinderen, maar werkt nadrukkelijk niet toe naar vastgelegde eindtermen. Een voortvloeisel van het samenbrengen van jonge kinderen is dat ouders met jonge kinderen elkaar ontmoeten. Ze hebben daardoor contact en kunnen onderling informatie uitwisselen.

Wisselwerking kind en omgeving

Een kind dat de peuterspeelzaal bezoekt is niet meer blanco. Het draagt al een bagage aan ervaringen met zich mee, waardoor het gedeeltelijk al is gevormd. In

principe heeft ieder kind een drang om te leren en te ontdekken. De omgeving is daarbij een stimulerende factor en kan richting geven aan die ontwikkeling. Met andere woorden, tussen kind en omgeving is sprake van een wisselwerking. Daarom wordt op de peuterspeelzaal een omgeving gecreëerd waarin een kind zich veilig, geborgen en vertrouwd voelt. Pas dan kan een kind positieve ervaringen opdoen om van te leren.

Die **veilige, geborgen en vertrouwde omgeving** wordt gecreëerd door:

- * Een kind vrijheid te bieden, waardoor het een eigen plek binnen de groep kan zoeken en vrij kan spelen
- * Het hanteren van een structuur in de dagdelen, waardoor kinderen weten wat hen te wachten staat
- * De groep en groepsruimte een herkenbare plek te laten zijn voor de kinderen. Dit betekent dat er gewerkt wordt met een vaste groepsindeling en vaste leidsters op de groep
- * De kinderen zodanig te benaderen dat ze het gevoel krijgen dat ze er mogen zijn. Dit wordt tot uiting gebracht door het geven van aandacht, een positieve benadering, het geven van complimenten en hulp daar waar nodig.
- * Een kind proberen te begrijpen, waarbij contact met de ouders over het kind van essentieel belang is

De pedagogische visie van Peuterspeelzaal Johan de Witt is tevens opgebouwd uit vijf pijlers:

1. De basis op orde
2. Toekomstgericht onderwijs
3. Eigenaarschap
4. Levensecht leren
5. Persoonlijke ontwikkeling

Deze vijf pijlers komen ook in de Pedagogische Visie van CBS Herenweg tot uiting. De uitgebreide uitleg hierover is te lezen in Bijlage 1

Hoofdstuk 2. Pedagogische visie in de praktijk

Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in samenwerking met de omgeving. Een kind wordt geboren met een bepaalde aanleg en eigenheid en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Voor een goede ontwikkeling van het kind is de houding van de leidster van wezenlijk belang. De houding van de leidster dient gericht te zijn op een liefdevol en aandachtig begeleiden, ondersteunen en stimuleren, zodat het kind zich optimaal kan ontwikkelen en ontplooien. De pedagogische relatie die de leidster met de kinderen heeft, dient naast affectief ook respectvol te zijn. De relatie met de leidster moet het kind een gevoel van veiligheid, geborgenheid en vertrouwen geven, zodat het kind de omgeving durft te gaan ontdekken en onderzoeken. De leidster luistert door te kijken waar het kind mee

bezig is, wat hij wil, wat hem interesseert of waar hij vragen over heeft. Dit geeft een kind een gevoel van zelfvertrouwen en draagt bij tot een positief zelfbeeld.

Veiligheid

Een goede kind/leidster relatie ligt aan de basis van kwalitatief goede opvang. De professionele houding van de leidster maakt een veilige band tussen haar en de peuter mogelijk. De peuter leert erop vertrouwen dat de leidster er voor hem is wanneer hij haar nodig heeft, bv. wanneer hij bang of verdrietig is. De twee kenmerken hiervan zijn:

1. De leidster is **sensitief**, dat wil zeggen gevoelig voor signalen die de peuter 'uitzendt'. De leidster doet telkens moeite aan te voelen en te begrijpen wat de peuter wil, doet of bedoelt.

2. De leidster heeft niet alleen oog en begrip voor de uitingen van de peuter, zij reageert ook tijdig positief op de signalen van de peuter: zij is **responsief**. Door haar positieve reactie voelt de peuter zich gewaardeerd, begrepen en serieus genomen.

Structuur en stabiliteit

Een omgeving scheppen waarin de peuter zich geborgen voelt, betekent ook een duidelijke en consequente structuur bieden. Door regelmaat, ritme en stabiliteit wordt de wereld om hen heen herkenbaar en dagelijkse gebeurtenissen steeds meer voorspelbaar. Herhaling, regels en gewoonten geven de peuters houvast en zekerheid in een omgeving die aanvankelijk vreemd voor hen is. Structuur en regels geven een kind duidelijkheid over wat er gaat gebeuren en wat er van hem wordt verwacht. Op de peuterspeelzaal is er structuur in de ruimte, structuur in het dagritme, continuïteit in de groepssamenstelling en er zijn regels en gewoonten.

Hoofdstuk 3. Pedagogische uitgangspunten

Peuters bevinden zich in een fase waarin het belangrijk is dat zij vaardigheden leren in de omgang met mensen, dat ze vertrouwen krijgen in zichzelf en anderen, zich kunnen inleven in een ander en dat ze interesse naar anderen toe leren tonen. De peuterspeelzaal helpt de peuter met het uitbreiden van zijn ervaringswereld. Hierbij hanteert de peuterspeelzaal de volgende vijf pedagogische uitgangspunten.

1. Het is van wezenlijk belang dat de peuters plezier beleven aan hun verblijf op de peuterspeelzaal.

2. Het is van belang om de peuter tijdens zijn verblijf op de peuterspeelzaal te begeleiden bij en te stimuleren in zijn ontwikkeling. De begeleiding staat dan ook voorop.

3. De peuterspeelzaal is door middel van deskundige leiding bij uitstek een voorziening waar in een vroegtijdig stadium stoornissen in de ontwikkeling van het kind ontdekt kunnen worden, waarna samen met de ouders naar mogelijke

oplossingen/hulpmiddelen kan worden gezocht.

4. De peuterspeelzaal laat het interculturele aspect in de werkwijze en het programma tot uitdrukking laat komen.

5. De leidsters ondersteunen en adviseren ouders waar mogelijk bij de opvoeding van hun peuters.

Peuterspeelzaal Johan de Witt biedt een klimaat voor de peuters waarin zij zich gerespecteerd, geborgen en veilig voelen en waarin zij respect hebben voor anderen in hun omgeving. Kinderen worden ondersteund om zich in hun eigen tempo en binnen de eigen mogelijkheden te ontwikkelen, daarin rekening houdend met de groep.

Hoofdstuk 4. Opvoedingsdoelen

Peuterspeelzaal Johan de Witt werkt conform de pedagogische onderbouwing in de vereisten van de 'Wet Kinderopvang', zoals ze door Mw. prof. dr. J.M.A. Riksen-Walraven zijn beschreven in de vier opvoedingsdoelen. De leidsters brengen de onderstaande pedagogische doelen dagelijks in de praktijk om verantwoorde kinderopvang en verantwoord peuterspeelzaalwerk te kunnen bieden. De manier waarop dat gebeurt staat beschreven in het "Werkplan en huisregels voor beroepskrachten / vrijwilligers en stagiaires" van Peuterspeelzaal Johan de Witt (zie ook hoofdstuk 6).

*** Het bieden van een gevoel van - emotionele - veiligheid**

Kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen om te ontwikkelen. Als een kind zich veilig voelt, staat het open voor het aangaan van nieuwe uitdagingen en het leren van vaardigheden. Zich veilig voelen is echt een basisbehoefte. Het gevoel van veiligheid wordt bepaald door de leidsters, de ruimte/omgeving en het contact met andere kinderen. Het pedagogisch klimaat, 'de sfeer' die op de peuterspeelzaal hangt is een belangrijke factor bij de emotionele veiligheid. Kinderen moeten zich welkom voelen en vertrouwen hebben in de leidsters.

*** De gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties**

Persoonlijke competenties zijn persoonlijke vaardigheden, die een kind ontwikkelt op verschillende gebieden, zowel motorisch als cognitief. Dit heeft effect op kenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. De peuterspeelzaal moet mogelijkheden bieden om vaardigheden spelenderwijs onder de knie te krijgen en zelfvertrouwen op te bouwen. Dit geldt bv. voor het klimmen, fietsen (grote motoriek), knippen, prikken (fijne motoriek) en ontwikkelen van taal en rekenkundige begrippen (cognitief). Dit stelt kinderen in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

*** De gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties**

Het begrip sociale competentie omvat een scala aan sociale kennis en

vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met leeftijdgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

*** Kinderen de gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken**

Kinderen moeten leren wat wel en niet mag: hoe het zich sociaal acceptabel hoort te gedragen. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels; je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, enz. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen proberen we kinderen bij te brengen hoe ze kunnen functioneren in een groter geheel: in de groep en in de maatschappij. We laten kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden, maar ook met de gebruiken en omgangsvormen van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. De leidster houdt rekening met culturele en individuele verschillen tussen peuters en zij sluit aan bij hun verschillende mogelijkheden, behoeften en interesses. Er is ruimte voor vrijheid en eigenheid van iedere peuter. Op de peuterspeelzaal zijn peuters uit alle culturen welkom.

Duidelijke gedragsregels op de peuterspeelzaal over wat wel en niet mag zijn nodig om het samenzijn in een groep voor alle peuters plezierig te laten zijn.

Een goed pedagogisch klimaat is voor peuterspeelzaal Johan de Witt een veilig klimaat: duidelijkheid en voorspelbaarheid, respect hebben voor elkaar, individuele aandacht, luisteren, jezelf kunnen zijn en fouten mogen maken, warmte, vertrouwen, groepsbeleving, interesse in de achtergrond van kinderen. Het is een pedagogisch klimaat dat ook zorgt voor een goede ontwikkeling; rugzak vullen met ervaringen, ruimte geven, grenzen aangeven, uitdagend en gedifferentieerd aanbod, structuur, groeiende zelfredzaamheid.

Hoofdstuk 5. De ontwikkeling van peuters

Er worden op de peuterspeelzaal optimale ontplooiingskansen geboden ten aanzien van de volgende ontwikkelingsaspecten:

*** motorische ontwikkeling (ontwikkeling van de grove en fijne motoriek):**

De motorische ontwikkeling is de ontwikkeling van de grove en fijne motoriek. Voor kinderen is bewegen een heel belangrijk gegeven. Op de peuterspeelzaal wordt de grove motoriek dagelijks geoefend: buiten fietsen, rennen en binnen peutergym en bewegen op muziek. Kinderen hebben plezier in bewegen en spelen vrijwel continu. Een goede motorische ontwikkeling levert voor het jonge kind een bijdrage aan de totale ontwikkeling. Beweging is stimulerend voor het hele brein. Het beïnvloedt

namelijk ook het ruimtelijk inzicht, zelfvertrouwen, de sociale vaardigheden en de taalvaardigheid. De peuter heeft naarmate hij ouder wordt steeds meer de beheersing over zijn coördinatie en krijgt meer bedrevenheid in de fijne motoriek. Tijdens de creatieve activiteiten wordt juist op die fijne motoriek een beroep gedaan. Afhankelijk van de fase waarin de peuter zit, biedt de leidster gepaste materialen aan.

*** cognitieve ontwikkeling (ontwikkeling van het leren en denken)**

De cognitieve ontwikkeling is de ontwikkeling van het denken, het waarnemen, het geheugen en de taal. Voor kinderen is spelen leren. Spelsituaties en spelmaterialen bieden het kind een schat aan ervaringen die de basis zijn van al het leren in de toekomst. Peuters begrijpen en ontdekken de wereld om hen heen via de zintuigen.

Verscheidenheid in het aanbod van activiteiten en materialen prikkelen het horen, zien en voelen. Peuters zitten overal aan en zo leren ze steeds beter gladde, ruwe, zachte en andere voorwerpen van elkaar te onderscheiden en vormen kennen. Op de peuterspeelzaal wordt een peuter begeleid in dit leren door een aanbod van activiteiten en materialen die passen bij zijn leeftijd. In pedagogische termen betekent dit aansluiting zoeken bij de gevoelige periode waarin een kind zit. Deze aansluiting impliceert tevens dat grenzen verlegd kunnen worden. De peuter leert door het spelen allerlei (rekenkundige) begrippen, zoals: ruimte (voor/achter/naast), kleuren, vormen (rond/vierkant), maten(groot/klein),hoog/laag, enz. Het spelenderwijs benoemen van dergelijke begrippen door de leidsters begint al in een vroeg stadium.

Boekjes bekijken, voorlezen, vertellen, liedjes zingen en gesprekjes voeren horen tot de dagelijkse bezigheden van de leidsters. Peuters ontwikkelen zo hun Nederlandse taal en leren nieuwe woorden, (rekenkundige) begrippen en zinnen formuleren. Hierbij geldt dat de leidsters het goede voorbeeld geven, want peuters leren immers door middel van imitatie van de volwassene.

Creativiteit is het vermogen om iets nieuws te bedenken, iets toe te voegen aan het bestaande en om originele oplossingen voor problemen te bedenken. Creativiteit gaat dus over denken, over zelfontdekkend bezig zijn, experimenteren, eigen oplossingen bedenken en verschillende oplossingen vinden voor één probleem. Creativiteit en plezier hebben ook met elkaar te maken. Als je plezier in dingen hebt, ben je geïnspireerd en word je uitgedaagd. De peuterspeelzaal biedt vele mogelijkheden om creatief bezig te zijn.

*** sociaal-emotionele ontwikkeling**

De sociale ontwikkeling is de ontwikkeling van de omgang met anderen. De emotionele ontwikkeling is de ontwikkeling van emoties en gevoelens zoals vertrouwen, veiligheid, angst of jaloezie. De sociale en emotionele ontwikkeling hangen sterk samen, vandaar dat vaak gesproken wordt over de 'sociaal-emotionele ontwikkeling'. Peuters in de leeftijd van rond twee jaar hechten zich sterk aan enkele volwassenen. Daar voelen ze zich veilig bij. Het afscheid nemen na het brengen kan dan gedurende een periode moeilijk zijn. Het kind moet dan het vertrouwen krijgen

dat de ouder hem echt weer komt ophalen. Ouders en de leidsters maken rondom het afscheid nemen duidelijke afspraken. Hierdoor kan de peuter aan het afscheid wennen en sneller over zijn verdriet heen komen.

De behoefte aan spelen met andere kinderen wordt groter. Dit spelen ontwikkelt zich van 'naast elkaar spelen' naar 'samen spelen'. In het aanbod van de leidster zal het begrip 'samen' een belangrijke rol spelen.

Door de toenemende hoeveelheid indrukken die een twee- tot vierjarige krijgt zijn angsten en nare dromen niet ongewoon, want peuters hebben een grote verbeeldingskracht. Met fantasie- en imitatiespel kunnen kinderen hun ervaringen en emoties verwerken. Hierbij kunnen verkleedkleden, (poppenkast-) poppen en andere attributen voor situatiespelen op de peuterspeelzaal, goed van dienst zijn.

Peuters stellen zich steeds onafhankelijker op en krijgen inzicht in oorzaak en gevolg en in verleden, heden en toekomst. Zo krijgen ze ook steeds meer inzicht in wat wel en niet mag. Het afkeuren van ongewenst gedrag en het belonen voor goed gedrag is voor de leidsters een middel om het kind te helpen in zijn ontwikkeling en en nooit een doel op zich. De leidster helpt het kind in zijn ontwikkeling door duidelijk te zijn in het stellen van regels en grenzen. Grondregel is dat zoveel mogelijk wordt getracht negatief gedrag van een kind om te buigen tot acceptabel gedrag. Hierbij heeft het stimuleren van positief gedrag de voorkeur over het bestraffen van negatief gedrag.

Niet alle ontwikkelingsgebieden van een peuter zijn even sterk ontwikkeld. Iedere peuter heeft verschillende talenten en behoeften. Dit betekent dat er geen standaardprogramma gebruikt kan worden om de kinderen te stimuleren. Door hun ervaring, observaties en de vergelijking met andere peuters zien de leidsters waar de sterke en minder sterke kanten van elke peuter liggen. Zij spelen hierop in door de peuter activiteiten aan te bieden die juist het ontwikkelingsgebied stimuleren dat extra aandacht nodig heeft. De leidsters streven naar een evenwichtige ontwikkeling en optimale ontplooiingskansen voor alle peuters, zodat de peuters tegen de tijd dat zij naar de basisschool gaan over alle vaardigheden beschikken die zij in groep 1 nodig hebben. Indien nodig kunnen de leidsters de ouders wijzen op en doorverwijzen naar externe deskundigen.

Hoofdstuk 6. Werkplan, protocollen, meldcode en (huis)regels

Het '**Werkplan en huisregels voor beroepskrachten**' en het '**Werkplan en huisregels voor vrijwilligers en stagiaires**' van Peuterspeelzaal Johan de Witt beschrijft precies wat er van beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires wordt verwacht:

* Minimumeisen waaraan een beroepskracht, vrijwilliger en stagiaire dient te voldoen

* Algemene informatie voor beroepskrachten, vrijwilliger en stagiaires:

hierin staat o.a. beschreven wie de leiding heeft, hoe de vergoeding aan de leidsters geregeld is, de ziek- en herstelmeldingsprocedure, etc.

Het '**Werkplan en huisregels voor beroepskrachten**' en het '**Werkplan en huisregels voor vrijwilligers en stagiaires**' van Peuterspeelzaal Johan de Witt ligt ter inzage op de peuterspeelzaal.

Protocollen en regels

Peuterspeelzaal Johan de Witt werkt met de onderstaande protocollen en regels:

*** Coronabeleid (COVID-19) Stappenplan (handelingsperspectief) COVID-19**

Lange termijn strategie

*** Schoonmaakprotocol**

* **Huisregels**, waaronder hygiëneregels en regels bij ziekte en wonden (met bloed)

* **Opleidingsplan** voor beroepskrachten

* **Werkplan voor Pedagogisch Beleidsmedewerker en Pedagogisch Coach**

* **Ontruimingsprotocol**

* **Meldcode/Protocol Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang**

* **Veiligheids- en gezondheidsbeleid**

* **Medicijnprotocol**

* **Klachtenregeling**

* **Vierogenprincipe (zie hieronder hoofdstuk 8)**

* **Begeleiding bij een hulpvraag m.b.t. een peuter / externe begeleiding (zie hieronder hoofdstuk 10)**

Coronabeleid (COVID-19):

Stappenplan (handelingsperspectief) COVID-19 Lange termijn strategie

Peuterspeelzaal Johan de Witt

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een landelijk Sectorplan COVID-19 voor de kinderopvang opgesteld (juni 2022), genaamd: 'Lange termijn strategie kinderopvang en corona'. Daaraan gerelateerd is het 'Informatiedocument Kinderopvang & COVID-19' van de Rijksoverheid dat is opgesteld voor alle kinderopvangorganisaties. Naar aanleiding van dit Sectorplan heeft Peuterspeelzaal Johan de Witt haar eigen Stappenplan met maatregelen uitgewerkt over hoe er op de peuterspeelzaal naast de standaardmaatregelen tijdens de vier in het Sectorplan beschreven scenario's gehandeld moet worden. De hoofdleidster is de preventiemedewerker en is verantwoordelijk voor het up-to-date houden van dit draaiboek en van het doorgeven van relevante informatie aan pedagogisch medewerkers en ouders, zodat zij op de hoogte zijn van en zich kunnen houden aan de nieuwste ontwikkelingen over corona die voor hen van belang zijn.

Het 'Coronabeleid' ligt ter inzage op de peuterspeelzaal.

Schoonmaakprotocol

Er is een schoonmaakprotocol voor de peuterspeelzaal opgemaakt volgens de richtlijnen van het RIVM en de GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst), waarin in detail wordt beschreven welke schoonmaaktaken de leidsters hebben en welke Provalu heeft en om de hoeveel tijd dit dient te gebeuren.

Het 'Schoonmaakprotocol' ligt ter inzage op de peuterspeelzaal.

Huisregels

De huisregels van Peuterspeelzaal Johan de Witt zijn opgemaakt volgens de richtlijnen van de GGD en beschrijven in detail wat er van beroepskrachten,

vrijwilligers en stagiaires, ouders en peuters wordt verwacht.
Deze huisregels liggen ter inzage op de peuterspeelzaal.

De beroepskrachten, vrijwilligers, stagiaires en ouders krijgen een kopie van de huisregels. Zij dienen deze door te lezen en zich op de peuterspeelzaal aan de beschreven regels te houden. Hierin staat uitgebreid beschreven wat wel en niet toegestaan is, evenals nuttige informatie en zaken waar men op moet letten om peuters en hun ouders/verzorgers een fijne tijd op de peuterspeelzaal te kunnen bezorgen en om letsel te voorkomen.

Huisregels ouders, verzorgers en peuters:

Naast allerhande algemene informatie over de gang van zaken op de peuterspeelzaal, staat hierin informatie over ziekte en afwezigheid van peuters, breng- en haalprocedures en hoe peuters zich bij voorkeur dienen te gedragen.

* Ziekte en afwezigheid:

hierin staat uitgebreid beschreven wat er van de ouders verwacht wordt als hun kind ziek wordt of niet kan komen. De leidsters volgen bij ziekte de richtlijnen van de GGD. Hierbij wordt ook aangegeven dat er iedere morgen minimaal één beroepskracht op de groep aanwezig is die een geldig (kinder)EHBO-diploma heeft, die noodzakelijke EHBO-handelingen kan verrichten. Daarnaast kunnen ouders met de beroepskracht een 'Medicijnprotocol' ondertekenen, waarin zij toestemming aan speciaal aangewezen beroepskrachten en vrijwilligers geven om noodzakelijke medicijnen toe te dienen. Hierbij wordt het 'Medicijnprotocol' gevolgd.

* Bij het brengen van de peuters:

hierin staat uitgebreid beschreven wat de ouders dienen te doen bij het brengen van hun kind aan het begin van de morgen.

* Bij het halen van de peuters:

hierin staat uitgebreid beschreven wat de ouders dienen te doen bij het ophalen van hun kind aan het einde van de morgen.

* Huisregels voor peuters:

hierin staat uitgebreid beschreven:

* Welk gedrag door de peuters door de leidsters gestimuleerd wordt

* Welk gedrag door de peuters als ongewenst wordt beschouwd.

Huisregels voor beroepskrachten / vrijwilligers en stagiaires:

* Huisregels die gelden tijdens de openingsuren:

hierin staat uitgebreid beschreven wat er van de beroepskrachten / vrijwilligers en stagiaires verwacht wordt tijdens hun werkzaamheden met de peuters. Er staat in wat gewenst dan wel niet toegestaan is, nuttige informatie en zaken waar men op moet letten om de veiligheid van de peuters te waarborgen.

*Huisregels omtrent ziekte, hygiëne en schoonmaak:

hierin staat uitgebreid beschreven wat de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires moeten doen als ze onverwacht ziek worden, als een peuter ziek wordt, welke hygiënemaatregelen ze moeten nemen voor hun eigen veiligheid en die van de peuters, zoals het wassen van de handen, het schoonmaken van o.a. het verschoonkussen, het meubilair en speelgoed en de verzorging van de peuters zelf en hoe ze moet handelen bij de aanwezigheid van bloed. Ook staat hierin hoe ze moeten schoonmaken en dat ze het schoonmaakprotocol van de peuterspeelzaal moeten volgen.

* Hoe de leidster met de peuters dient om te gaan en welke vaardigheden zij hen aanleert:

hierin staat uitgebreid beschreven wat de correcte omgang van de leidster met de peuters is, hoe zij het beste uit de peuter naar voren kan halen, hoe zij de ontwikkeling het beste kan stimuleren en wat voor werkzaamheden de leidster op de peuterspeelzaal hoort te doen.

Opleidingsplan voor beroepskrachten

De ontwikkeling en kennisverbreding van de beroepskrachten wordt bevorderd door het krijgen van individuele coaching en doordat zij worden ondersteund en op de hoogte gehouden van de meest recente ontwikkelingen op het gebied van vroegschoolse educatie door cursussen georganiseerd in samenwerking met overige kinderopvangorganisaties zoals Tobias, Clown Club en Norlandia en door o.a. informatieve bijeenkomsten georganiseerd door de School Advies Dienst (SAD) en de gemeente Wassenaar. Daarnaast is er vakliteratuur (Tijdschrift Kinderopvang en Management Kinderopvang) beschikbaar en informatie over nieuwe ontwikkelingen die gestuurd wordt per post en mail o.a. via Veranderingen Kinderopvang en Boink. Er worden herhalingscursussen gevolgd om de Kinder-EHBO-diploma's en BHV-training actueel en geldig te houden. De beroepskrachten die nog geen mondelinge taalvaardigheid op niveau 3F hebben zullen bijgeschoold worden voor 1 januari 2025.

Werkplan voor Pedagogisch Beleidsmedewerker en Pedagogisch Coach

Vanaf 1 januari 2019 geldt volgens de wet IKK de verplichte inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach in alle kinderopvangorganisaties. De pedagogisch beleidsmedewerker en coach moeten voldoen aan de eisen die voor deze functie beschreven staan in de functiebeschrijving en kwalificatie-eis volgens de CAO Kinderopvang. Peuterspeelzaal Johan de Witt kiest voor twee aparte functies voor pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach. De houder maakt zelf een verdeling van de beleidsvormingsuren en coachingsuren om ruimte te bieden voor maatwerk. De pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt het pedagogisch beleid voor de peuterspeelzaal. Zij is belast met het ontwikkelen, vertalen en implementeren van pedagogisch beleid. De pedagogisch beleidsmedewerker vertaalt beleid naar de concrete werkpraktijk. Het pedagogisch beleid kan breder zijn dan alleen het pedagogisch beleidsplan, het kan al het beleid omvatten dat raakt aan de pedagogische praktijk. Daarnaast heeft de pedagogisch beleidsmedewerker een

taak bij het bewaken en invoeren van pedagogische beleidsvoornemens, zodat iedere medewerker werkt volgens dezelfde pedagogische visie. Peuterspeelzaal Johan de Witt rekent hiervoor minimaal 50 uur per jaar.

Iedere beroepskracht (vast of flexibel) dient coaching te krijgen van een pedagogisch coach. Deze eis tot coaching is ingevoerd om de geboden kwaliteit in de praktijk van de kinderopvang te verhogen. De pedagogisch coach coacht iedere beroepskracht die werkzaam is op de peuterspeelzaal bij de dagelijkse werkzaamheden. De houder van de kinderopvangorganisatie bepaalt hierbij de verdeling qua uren hoeveel coaching de beroepskrachten individueel krijgen al naar gelang de wensen en het functioneren van de beroepskrachten die op de kinderopvangorganisatie werkzaam zijn. Hierbij wordt in het totaal gekeken naar het aantal 'fulltime-equivalent' (fte's). Per fulltime formatieplaats wordt minimaal 10 uur coaching per jaar berekend. De coaching kan plaatsvinden d.m.v. gesprekken, observatie en video-interactie-begeleiding (VIB). Het 'Werkplan voor pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach' ligt ter inzage op de peuterspeelzaal.

Ontruimingsprotocol

Het ontruimingsprotocol beschrijft in detail hoe de leidsters moeten handelen in het geval van een calamiteit in het Van Heeckerenhuis om de peuters in veiligheid te brengen. Het beschrijft wat de vluchtroutes zijn, wie de leiding heeft, wie welke taak heeft en waar de verzamelplaats en vluchtplek zijn. De volledige ontruiming wordt eenmaal per jaar met de leidsters en peuters geoefend.

Het 'Ontruimingsprotocol' ligt ter inzage op de peuterspeelzaal.

Meldcode/Protocol Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang

Peuterspeelzalen spelen een belangrijke rol in het signaleren en melden van (vermoedens van) kindermishandeling. De 'Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling' beschrijft uitgebreid welke signalen van peuters op kindermishandeling kunnen wijzen en welke procedure beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires moeten volgen bij vermoedens. In deze meldcode staat:

- * een definitie van kindermishandeling
- * de precieze verantwoordelijkheden per organisatielaag uitgesplitst in taken en bevoegdheden
- * een duidelijk stappenplan (met een afwegingskader in stap 4 van de meldcode),
 - Stap 1: In kaart brengen van signalen
 - Stap 2: Collegiale consultatie
 - Stap 3: Gesprek met de ouder (kind)
 - Stap 4: Wegen van het geweld aan de hand van het afwegingskader
 - Stap 5: Beslissen over het doen van een melding en het inzetten van noodzakelijke hulp
- * aandachtspunten voor de gespreksvoering met verschillende partijen
- * hulpmiddelen voor het doorlopen van het stappenplan
- * een lijst van signalen per ontwikkelingsgebied uitgesplitst voor kinderen in de leeftijd tot vier jaar
- * praktische informatie over 'Veilig Thuis', Bureau Jeugdzorg, etc.

Het afwegingskader beschrijft in stap 4 wanneer en op basis van welke overwegingen, het melden van vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling/ grensoverschrijdend gedrag als noodzakelijk wordt beschouwd. Indien er sprake is van acute of structurele onveiligheid of bij twijfel wordt dit altijd gemeld bij 'Veilig Thuis'.

De beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires van de peuterspeelzaal hebben kennis genomen van de inhoud van de meldcode en volgen de procedure van deze meldcode bij vermoedens van kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag.

De meldcode beschrijft ook de procedure van de meldplicht bij een vermoeden van een gewelds- of zedendelict door een medewerker.

De 'Meldcode/Protocol Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang' ligt ter inzage op de peuterspeelzaal.

Veiligheids- gezondheidsbeleid

De peuterspeelzaal werkt volgens een actueel Veiligheids- en gezondheidsbeleid dat gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's op de peuterspeelzaal beschrijft en de maatregelen die tegen grote en kleine risico's genomen worden. In het 'Werkplan en huisregels voor beroepskrachten' en het 'Werkplan en huisregels voor vrijwilligers en stagiaires' alsmede in de 'Huisregels voor ouders, verzorgers en peuters' van Peuterspeelzaal Johan de Witt staat beschreven wat wel en niet toegestaan is op de peuterspeelzaal, evenals nuttige informatie en zaken waar beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires evenals ouders, verzorgers en peuters op moeten letten om iedereen een fijne tijd op de peuterspeelzaal te kunnen bezorgen en om letsel te voorkomen.

In hoofdstuk zes heeft u ook kunnen lezen welke protocollen en (huis)regels van toepassing zijn op Peuterspeelzaal Johan de Witt om de risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid tot een minimum te beperken.

Dit Veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt regelmatig geëvalueerd en aangepast aan nieuwe situaties en na eventuele ongevallen om herhaling van ongevallen te voorkomen en risico's tot een minimum te beperken.

De vaste beroepskrachten zijn allen in het bezit van een geldig kinder-EHBO-diploma van het Oranje Kruis om indien nodig eerste hulp bij ongelukken te verlenen bij de peuters. Er is op de peuterspeelzaal een EHBO-koffer aanwezig, die regelmatig gecontroleerd wordt op houdbaarheid.

Het 'Veiligheids- en gezondheidsbeleid' ligt ter inzage op de peuterspeelzaal.

Medicijnprotocol

Peuterspeelzaal Johan de Witt werkt met een 'Medicijnprotocol'. Indien een kind tijdens het verblijf op de peuterspeelzaal een noodzakelijk medicijn toegediend moet hebben, dienen de ouders vooraf met de beroepskracht een medicijnprotocol in te vullen en te ondertekenen. De ouders verlenen daarmee de aangewezen beroepskracht(en) en vrijwilliger(s) toestemming om het medicijn aan hun kind toe te

dienen. De beroepskracht/vrijwilliger volgt hierbij de instructies die op het medicijnprotocol vermeld staan.

Het 'Medicijnprotocol' ligt ter inzage op de peuterspeelzaal.

Klachtenregeling

Peuterspeelzaal Johan de Witt is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang. Indien u een klacht heeft over de peuterspeelzaal en een klachtengesprek volgens het Intern Klachtreglement met de leidsters geen genoegdoening biedt, kunt u een officiële klacht bij deze geschillencommissie indienen. U kunt hier meer over lezen in hoofdstuk 14.

De klachtenregeling ligt ter inzage op de peuterspeelzaal.

Hoofdstuk 7. Inschrijving en plaatsing - Wennen en afscheid nemen

Inschrijving en plaatsing:

Ouders kunnen hun peuter van twee of drie inschrijven door hun kind online aan te melden bij KOV-net, waarna hun kind wordt ingeschreven en op de wachtlijst geplaatst. Zij kunnen de link downloaden via de website van de peuterspeelzaal www.psz-johandewitt.nl – Contact – Ouder Login. Meer informatie hierover kunnen ouders krijgen bij de hoofdleidster (Simone Hofstra-de Graaf, tel: 06-21670207). Hun kind wordt dan ingeschreven en op de wachtlijst geplaatst. Na ondertekening van de plaatsingsovereenkomst en het ontvangen van de startdatum kunnen zij eventueel kinderopvangtoeslag aanvragen via de Belastingdienst. Zij worden zelf geacht veranderingen hieromtrent in hun persoonlijke situatie en het aantal dagen dat hun peuter naar de peuterspeelzaal gaat direct aan de Belastingdienst afdeling Kinderopvang – toeslagen door te geven. Zij kunnen meer informatie hierover vinden op de site www.toeslagen.nl. Daarnaast is er voor peuters vanaf 2,5 jaar via de gemeente Wassenaar onder bepaalde omstandigheden subsidie beschikbaar voor niet-tweeverdieners. Meer informatie hierover kunt u krijgen bij de hoofdleidster. Plaatsing gebeurt op volgorde van inschrijving. Ouders kunnen hun kind inschrijven voor één of meerdere ochtenden per week. Als er plaats is, kan de peuter diezelfde week nog beginnen. Er hoeft dus niet gewacht te worden tot het begin van de nieuwe maand. Met het maandgeld wordt hiermee rekening gehouden. Als er geen plaats is komt het kind op een wachtlijst te staan tot het aan de beurt is.

Ouders krijgen maandelijks een factuur via KOV-net, waarop het te betalen factuurbedrag staat geschreven. Dit bedrag wordt automatisch geïncasseerd. De peuterspeelzaal is vijf dagen per week geopend, met uitzondering van de basisschoolvakanties. Ouders betalen de totale kosten van een heel schooljaar (40 weken) verdeeld over 12 maandelijkse termijnen. Bij ziekte en afwezigheid van een kind worden ouders geacht gewoon door te betalen. Als zij de plaatsingsovereenkomst op willen zeggen geldt er een schriftelijke opzegtermijn van een maand. Bij een betalingsachterstand van meer dan één maand heeft Peuterspeelzaal Johan de Witt het recht om de opvang te beëindigen. Een en ander is vastgelegd in de Algemene Voorwaarden.

Extra dagdelen

Ouders kunnen bij de hoofdleidster een aanvraag doen (mondeling/ telefonisch/ per mail) om hun peuter eenmalig of structureel een extra dagdeel (ochtend) te laten komen. De limiet van 14 peuters in het lokaal per dagdeel (ochtend) mag echter niet overschreden worden. Als er op een aangevraagde ochtend plaats is, dan kan de hoofdleidster besluiten om de peuter eenmalig of structureel een extra dagdeel te laten komen. De ouders betalen hiervoor de reguliere prijs per ochtend.

Wennen

Er wordt bewust omgegaan met de wenperiode, omdat het belangrijk is dat nieuwe peuters snel vertrouwen in de leidster krijgen. Het wennen verloopt bij het ene kind makkelijker dan bij het andere. De gewenningsperiode wordt stapsgewijs opgebouwd. De eerste stap is een bezoek samen met de ouder aan de peuterspeelzaal. Hierbij bekijkt de beroepskracht in samenspraak met de ouder(s) wat de beste methode voor de peuter zal zijn. Peuters die gewend zijn om naar een kinderdagverblijf te gaan of die regelmatig opgevangen worden door bv. oma en opa zullen meestal makkelijker wennen dan peuters die die ervaring nog niet hebben gehad. Het kan nodig zijn dat de peuter eerst een aantal keer samen met zijn ouder korte tijd de peuterspeelzaal komt bezoeken en dat het daarna een aantal keer een gedeelte van de ochtend alleen komt om langzaam aan het afscheid te kunnen wennen. Het kan ook zo zijn dat de peuter geen moeite heeft met afscheid nemen en direct de hele ochtend kan komen. Indien een peuter te veel moeite heeft om te blijven, dan wordt, na overleg tussen de beroepskrachten en ouders, de plaatsing tijdelijk beëindigd.

Het aantal keren dat de peuters op Peuterspeelzaal Johan de Witt komen, varieert van één tot vijf morgens per week. De meeste peuters wennen makkelijker als zij minimaal twee keer per week naar de peuterspeelzaal komen. Oudere peuters komen meestal nog vaker om de overgang naar de basisschool makkelijker te laten verlopen.

Afscheid nemen

De peuter en ouder worden persoonlijk begroet bij het binnenkomen. Als de ouder vertrekt, helpt de beroepskracht, vrijwilliger of stagiaire als het nodig is bij het afscheid nemen. Het is vooral voor de jonge peuters erg belangrijk dat hier zorgvuldig mee wordt omgegaan. Peuters moeten weten wanneer hun ouder er nog wel is en wanneer niet. Vertrekken zonder afscheid nemen maakt peuters angstig en onzeker. Duidelijkheid wordt gegeven, doordat de beroepskracht, vrijwilliger of stagiaire samen met de peuter afscheid van de ouder(s) neemt. Ook voor een peuter die al gewend is op de peuterspeelzaal kan het moeilijk zijn om afscheid te nemen. Voor andere peuters is het juist goed om het afscheid zo kort mogelijk te houden. Het langer blijven van de ouder heeft hier een omgekeerd effect. De beroepskracht bepaalt samen met de ouder het juiste moment van afscheid nemen.

Peuters kunnen zich alleen veilig en vertrouwd voelen als ze weten dat ze ook weer worden opgehaald. Doordat er een vast ochtendprogramma gehanteerd wordt door de leidsters, wordt het tijdstip van ophalen voor de peuter zo concreet mogelijk gemaakt. Het moment dat de ouder met de peuter afscheid van de beroepskrachten,

vrijwilligers en stagiaires neemt vormt de afronding van het ochtendprogramma.

Hoofdstuk 8. Verzorging en ‘vierogenprincipe’

Verzorging

Goede verzorging van de peuters vormt een basisvoorwaarde voor goede opvang. De beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires besteden daarom veel aandacht aan het welzijn van de kinderen. Bij die verzorging spelen lichamelijke veiligheid, hygiëne en het in stand houden en bevorderen van de gezondheid van de peuter een belangrijke rol.

Lichamelijke veiligheid

In de peuterspeelzaal, maar ook daarbuiten, is en blijven de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires alert op alles wat de veiligheid van het kind kan bedreigen. In de groepsruimte bewaken zij de veiligheid van het spelmateriaal en meubilair. Kapot materiaal laten zij op tijd repareren of gooien zij weg. Schadelijke stoffen, zoals schoonmaakmiddelen staan hoog en veilig opgeborgen. Hete koffie en thee worden veilig weggezet. Gevaarlijke voorwerpen, zoals scharen, prikpenningen en nietmachines worden alleen gebruikt waar de beroepskracht, vrijwilliger of stagiaire bij is. Peuters worden altijd begeleid in de gang bij wc-bezoek en het naar buiten gaan door een beroepskracht, vrijwilliger of stagiaire. Zij voorkomen dat kinderen ongemerkt alleen naar buiten of van het terrein af kunnen lopen. De buitenruimte wordt gecontroleerd op glas, peuken en ander afval. Er is altijd toezicht bij het buitenspelen en het hek is gesloten. De beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires letten goed op kinderen die op het speelplein buiten spelen. In de ‘Huisregels van Peuterspeelzaal Johan de Witt’ staat beschreven welke veiligheidsmaatregelen niet alleen de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires dienen te nemen, maar ook de ouders, verzorgers en peuters.

Vierogenprincipe

Het ‘vierogenprincipe’ heeft als doel het voorkomen van situaties waarin de gelegenheid bestaat tot het plegen van (seksueel) misbruik bij kinderen. Het ‘vierogenprincipe’ houdt in dat altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht, vrijwilliger of stagiaire. Peuterspeelzaal Johan de Witt vindt het belangrijk dat kinderen in een veilige en vertrouwde omgeving worden opgevangen. Het principe van vier ogen, vier oren en transparantie wordt op verschillende manieren in de praktijk gebracht. De GGD controleert hierop.

* Een open aanspreekcultuur is één van de onderdelen van ons pedagogisch beleid. In de ‘Huisregels van Peuterspeelzaal Johan de Witt’ staat uitgebreid beschreven wat er van de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires verwacht wordt tijdens hun werkzaamheden met de peuters. Er staat onder andere in wat gewenst dan wel niet toegestaan is, nuttige informatie en zaken waar men op moet letten om de veiligheid van de peuters te waarborgen.

Mocht een beroepskracht, vrijwilliger of stagiaire zich daar niet aan houden, dan wordt zij daar op aangesproken. De beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires van

Peuterspeelzaal Johan de Witt geven elkaar feedback over de dingen die goed gaan, maar ook over dingen die minder goed gaan. Dit maakt dat zij kritisch naar elkaar blijven kijken.

Alle beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires die op Peuterspeelzaal Johan de Witt komen werken, mogen pas gaan werken op Peuterspeelzaal Johan de Witt op het moment dat zij hun geldige Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) hebben laten koppelen aan peuterspeelzaal Johan de Witt.

* Bij peuterspeelzaal Johan de Witt staan er altijd twee gediplomeerde beroepskrachten op de groep. Zij worden geholpen door een vaste vrijwilliger die boventallig op de groep aanwezig is en helpt bij het begeleiden van de peuters. Vanaf de gang van het Van Heeckerenhuis is er op ieder moment gelegenheid om door de ramen mee te kijken en te luisteren door voorbijlopende volwassenen die in het gebouw werken of les hebben. Wanneer een beroepskracht, vrijwilliger of stagiaire met de peuters naar het toilet gaat op de gang, is de regel dat de deuren van de toiletten voldoende open blijven. Ook hierbij geldt dat zij elkaar via het raam in het klaslokaal in de gaten houden. Daarnaast is er controle op wat er gebeurt door voorbijlopende volwassenen. Bij het verschonen van een peuter in het speellokaal hebben de beroepskrachten, vrijwilliger of stagiaire ook zicht op elkaar, zij het als ze allebei in het lokaal zijn, dan wel vanaf de gang of door de ramen vanaf het speelplein buiten. Ook hier geldt weer dat voorbijlopende volwassenen een extra controle bieden.

* Ook de open indeling van het speellokaal speelt een belangrijke rol als het gaat om openheid en transparantie, aangezien de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires elkaar overal in het lokaal goed in de gaten kunnen houden.

* Zoals u in hoofdstuk zes heeft kunnen lezen, werken de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires van Peuterspeelzaal Johan de Witt volgens het Protocol Kindermishandeling. Indien nodig, volgen de zij de procedure van deze meldcode bij vermoedens van kindermishandeling door een andere beroepskracht, vrijwilliger of stagiaire .

Hygiëne en schoonmaak

Tijdens de openingsuren van de peuterspeelzaal zijn de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires verantwoordelijk voor een schone groepsruimte en toiletten. Na sluitingstijd draagt Provalu er zorg voor dat de peuterspeelzaal wordt schoongemaakt. De schoonmaak wordt gedaan volgens de richtlijnen van de GGD en de 'Huisregels en schoonmaakprotocol van Peuterspeelzaal Johan de Witt'. De leidsters geven het goede voorbeeld aan de peuters bij bv. het handen wassen, niesdiscipline en neus snuiten en stimuleren hen om dit zoveel mogelijk zelfstandig na te doen. Peuters die een vieze luier hebben worden meteen verschoond.

Zindelijkheid

Peuters die aangeven dat ze naar het toilet moeten, worden door de beroepskracht,

vrijwilliger of stagiaire begeleid. Als de ouders aangeven dat hun peuter zindelijk aan het worden is, stimuleren de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires het kind om ook op de peuterspeelzaal naar het toilet te gaan. Zij houden hierbij rekening met de wensen van de ouders en de ontwikkeling van het kind. Er zijn speciale stimuleringskaarten op de peuterspeelzaal beschikbaar om stickers op te plakken voor als een peuter naar het toilet is geweest.

Eten, drinken en traktaties

Met elkaar eten en drinken biedt een moment van rust. De peuters wachten op hun beurt en hebben contact met elkaar en de leidster. Halverwege de morgen mogen de peuters het lekkers eten en drinken dat ze zelf meegenomen hebben. De meeste kinderen nemen een beker of pakje sap mee en kinderkoekjes, wat brood of fruit. Er staat voor elke peuter een bakje in de gang, waar de ouder het meegebrachte eten en drinken van zijn kind in kan doen.

De peuters mogen op de peuterspeelzaal trakteren als zij jarig (geweest) zijn. Zij krijgen een verjaardagshoed en verjaardagskaart en de beroepskracht, vrijwilliger of stagiaire maakt als de ouders het willen foto's van het jarige kind ter herinnering. Uiteraard houden de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires als er een traktatie uitgedeeld wordt rekening met kinderen die een allergie hebben of die vanwege hun geloof bepaalde etenswaren niet mogen eten.

In de 'Huisregels van Peuterspeelzaal Johan de Witt' staat beschreven welk eten en drinken en welke traktaties de voorkeur hebben op de peuterspeelzaal.

Hoofdstuk 9. Eisen aan ruimtes en Feestdagen

Eisen aan ruimtes

Peuterspeelzaal Johan de Witt

Feestdagen

Begin juni vieren de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires 'Juffendag', de feestdag waarop de verjaardagen van de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires gezamenlijk gevierd worden. Alle peuters en ouders worden uitgenodigd om dit feest mee te vieren. Bij goed weer wordt deze feestmorgen in het Panbos gevierd. Daar kunnen de peuters naar hartenlust spelen, voetballen en klimmen. Zij doen een speurtocht en kunnen de geitjes voeren. De peuters worden op deze feestdag verwend met limonade en lekkernijen. Voor de ouders is het een gezellige gelegenheid om elkaar te leren kennen of om bij te praten. Voor hen is er koffie, thee en zelfgebakken taart.

Het Sinterklaasfeest wordt op de peuterspeelzaal gevierd met twee Pieten. Elk kind krijgt een cadeautje mee naar huis. Het is een spannende feestdag voor de peuters, maar door de ongedwongen sfeer kunnen zij van dit feest genieten.

Kerst wordt ieder jaar uitgebreid gevierd. De klas wordt in de weken voor kerst

gezellig versierd met een kerstboom en kerstwerkjes. Voor de peuters en ouders wordt er in de laatste week voor de kerstvakantie een sfeervolle 'kerstmaaltijd' georganiseerd door de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires. Na deze maaltijd wordt het kerstverhaal van Dick Bruna voorgelezen en worden er gezamenlijk kerstliedjes gezongen.

Hoofdstuk 10. Observeren en signaleren – mentorschap - Begeleiding bij een hulpvraag m.b.t. een peuter / externe ondersteuning

Mentorschap en Overdrachtsformulieren

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een beroepskracht die werkt op de dag dat de peuter aanwezig is en die het kind goed kent. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. Door het volgen van de ontwikkeling van de peuters kunnen de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires goed aansluiten op de individuele behoeften van de peuters en kan er door overleg met de ouders worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van de peuters tegemoet kan worden gekomen. De hoofdleidster vertelt de ouders en peuter aan de start van de peuterspeelzaalperiode mondeling wie de mentor van de peuter is en stelt de mentor aan de ouders en peuter voor. De mentor blijft daarna in contact met de ouders en de peuter over diens ontwikkeling en welbevinden.

De overgang van de peuterspeelzaal naar de basisschool is een grote stap. Om deze overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen, werken de kinderopvangorganisaties en basisscholen in Wassenaar met digitale overdrachtsformulieren. Deze overdrachtsformulieren zijn via de School Advies Dienst (SAD) in Wassenaar aan de kinderopvangcentra verspreid. In deze overdrachtsformulieren wordt de ontwikkeling van de peuters beschreven. Enige tijd voor de derde en vierde verjaardag van de peuter, vult de mentor de overdrachtsformulieren in en maakt zij een afspraak met de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van de peuter te bespreken. Als zij constateert dat de peuter op een bepaald ontwikkelingsgebied voor- dan wel achterloopt, dan spelen de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires hierop in bij de begeleiding en bieden gepaste materialen aan. Na toestemming van de ouders stuurt de hoofdleidster deze overdrachtsformulieren aan de intern begeleider van de basisschool. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouders).

De digitale overdrachtsformulieren worden volgens de Privacywetten opgeslagen en verstuurd.

Iedere peuter ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Bij de meeste peuters is geen reden tot bezorgdheid, maar soms kunnen er vragen opkomen over het gehoor, het gezichtsvermogen, de motoriek, taal- en spraakontwikkeling, de opvoeding of het gedrag. De mentor bespreekt haar bevindingen met de ouders. In dit gesprek is ruimte voor het uitwisselen van informatie met als uiteindelijke doel een oplossing te vinden waar iedereen zich

prettig bij voelt.

Om het probleem helder te krijgen kan de mentor met de ouders besluiten om een observatie op de peuterspeelzaal te doen. Zij kan kiezen voor 'participerend observeren' en maakt dan als observator deel uit van de observatie dan wel voor een observatie 'op afstand', waarbij zij geen deel uitmaakt van de situatie. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de digitale overdrachtsformulieren die via de School Advies Dienst (SAD) in Wassenaar verspreid zijn aan de kinderopvangcentra. Ook kan de mentor haar collega('s) om advies vragen.

Tijdige signalering van een eventuele achterstand of ontwikkelingsstoornis of 'voorlopen' maakt het mogelijk om advies en hulp in te schakelen, waardoor de nadelige gevolgen zo beperkt mogelijk blijven. De peuterspeelzaal heeft ten aanzien van opvoedvragen een verwijzende taak en fungeert als intermediair bij het tot stand brengen van een aanbod voor opvoedingsondersteuning. De mentor kan de ouders wijzen op en doorverwijzen naar externe deskundigen en passende instanties die gespecialiseerd zijn in problemen die kunnen optreden bij opgroeiende peuters. Deze kunnen ouders hierbij verdere ondersteuning bieden, zoals o.a. de logopedist, de kinderfysiotherapeut, de consultatiebureauarts of de orthopedagoog.

Begeleiding bij een hulpvraag m.b.t. een peuter / externe ondersteuning

Peuterspeelzaal Johan de Witt werkt samen met externe instanties zoals o.a. de Schooladviesdienst (SAD), het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) 0 tot 4 jaar, de GGD en het Sociaal Team, een samenwerkingsverband van de gemeente Wassenaar met maatschappelijke organisaties. Alle deelnemers van deze instanties volgen de wettelijke regels omtrent de privacy. Deze regels verplichten alle deelnemers tot geheimhouding.

Op het moment dat er een hulpvraag is m.b.t. een peuter dan kan er door pedagogisch medewerkers en/of ouders contact opgenomen worden met bovenstaande instanties die advies, ondersteuning, hulp en zorg kunnen bieden op het gebied van gezondheidszorg, opvoeding en maatschappelijke kwesties.

Als er zorgen zijn of een kind dat is ingeschreven op een basisschool in Wassenaar daar een goede start kan maken, dan kan er voor ondersteuning contact opgenomen worden met de orthopedagoog van de SAD/het CJG, die pedagogisch medewerkers en ouders kan adviseren. Pedagogisch medewerkers kunnen anoniem contact opnemen met de orthopedagoog voor vragen over de ontwikkeling van een kind of een casus voorleggen. In overleg én alleen na toestemming van de ouder(s)/opvoeder(s) kan een kind op naam aangemeld worden bij de orthopedagoog voor een observatie op de groep, een oudergesprek of intake bij ouders thuis. De orthopedagoog kan in overleg met een onderwijsspecialist advies geven bij de ontwikkeling van het kind om daarmee de overgang naar de basisschool zo goed mogelijk te laten verlopen.

Ouders hebben de primaire verantwoordelijkheid voor hun peuter. Wanneer ouders

niets doen met het advies en geen verdere stappen ondernemen of toestemming geven, dient de beroepskracht, vrijwilliger of stagiaire dit te allen tijde te respecteren.

Hierop is één uitzondering: bij een vermoeden van kindermishandeling wordt contact opgenomen met 'Veilig Thuis', voorheen het 'Advies en meldpunt Kindermishandeling'.

Hoofdstuk 11. Peuterspeelzaal Johan de Witt - historie en heden

Historie

Peuterspeelzaal Johan de Witt in Wassenaar is opgericht op 1 januari 1976 door mevrouw Bets de Graaf-Klarenberg. De peuterspeelzaal heeft de naam Johan de Witt, omdat hij tot 1988 gevestigd was in kleuterschool Johan de Witt in de Johan de Wittstraat.

In 1988 verhuisde de peuterspeelzaal in verband met ruimtegebrek voor de kleuters in dit gebouw naar de Herenwegschoon, Herenweg 4. Op 11 april 1994 verhuisde de peuterspeelzaal naar de Zijllaankerk, Zijllaan 4 vanwege de fusie van de Herenwegschoon met de Bellesteynschoon en op 1 december 1997 verhuisde de peuterspeelzaal naar het Van Heeckerenhuis, Van Heeckerenstraat 2 vanwege het feit dat de Zijllaankerk afgebroken werd.

Bets de Graaf is hoofdleidster van de peuterspeelzaal geweest tot haar pensioen op 2 juni 1993. Daarna heeft haar dochter, Simone Hofstra-de Graaf, de peuterspeelzaal overgenomen als hoofdleidster.

Heden

Peuterspeelzaal Johan de Witt is gevestigd in het Van Heeckerenhuis, Van Heeckerenstraat 2. De peuters kunnen zowel binnen als buiten spelen. De peuterspeelzaal is zelfstandig, dat wil zeggen dat hij officieel geen banden heeft met een van de basisscholen in Wassenaar. Na de peuterspeelzaal kunnen de ouders hun peuter laten doorstromen naar de basisschoon van hun keuze. De praktijk wijst uit dat het merendeel van de peuters doorstroomt naar de Christelijke Basisschoon Herenweg (zie bijlage 1).

Er zijn per morgen maximaal veertien peuters van twee en drie jaar aanwezig, die begeleid worden door twee beroepskrachten. Gemiddeld zijn er 30 verschillende peuters per week. Hoofdleidster Simone Hofstra-de Graaf is gediplomeerd en werkt vijf morgens per week op de peuterspeelzaal. Zij werkt met twee gediplomeerde beroepskrachten, die op vaste morgens werken, te weten Yvonne van der Velde en Leonore Meijerink. Zij worden geholpen door een vaste vrijwilliger, te weten Sandra de Geus.

Dit kleine aantal pedagogisch medewerkers heeft als voordeel dat de peuters zich vrij snel aan hun 'juffen' kunnen hechten. Ook betekent dit dat zij alle peuters en ouders goed kennen en dat bijzonderheden in de ontwikkeling van de peuters sneller aan het licht komen en sneller besproken kunnen worden. Er is er een lijst

beschikbaar met gediplomeerde invalkrachten die aangegeven hebben te willen invallen bij ziekte van de vaste beroepskrachten. De peuterspeelzaal heeft een opleidingscertificaat van de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, SBB, voorheen Calibris en de hoofdleidster is bevoegd om stagiaires op te leiden. De beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires hanteren een vast ochtendprogramma en werken met vaste regels, zodat de peuters makkelijk kunnen wennen en zich snel thuis en vertrouwd voelen op de peuterspeelzaal. Binnen dit vaste ochtendprogramma, spelen de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires flexibel in op allerhande gebeurtenissen.

Hoofdstuk 12. Ochtendprogramma - Themahoeken en spelmateriaal

Ochtendprogramma:

Het ochtendprogramma van 8.45 uur tot 11.45 uur is op een vaste wijze ingedeeld. Vanaf 8.45 uur worden de peuters door de ouders/verzorgers gebracht en door de leidsters verwelkomd.

Tot ±10.30 uur werken de leidsters aan themawerkjes met de peuters en tussendoor mogen de peuters vrij in de peuterspeelzaal spelen. Dit betekent dat zij zelf mogen kiezen waarmee en met wie ze willen spelen. Het lokaal is ingericht met themahoeken zoals een auto/blokkenhoek, een puzzelhoek en een keuken/poppenhoek. Er staan kasten vol uitdagende materialen om de verstandelijke ontwikkeling en de fijne motoriek te ontwikkelen. Er is ook een groot speelhuis voor de peuters om in te spelen. De beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires stimuleren de kinderen om nieuwe materialen uit te proberen en om met elkaar te spelen. Er is allerlei teken- en knutselmateriaal op voorraad voor de peuters om uit te proberen. De beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires stimuleren alle kinderen om 'werkjes' te doen, waarbij ze correct leren plakken, prikken, knippen, enz. De peuters worden bij hun activiteiten door de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires begeleid.

Op de peuterspeelzaal wordt gebruik gemaakt van thema's. Bij de keuze van het thema wordt rekening gehouden met de belevingswereld van de peuter. De seizoenen en de jaarfeesten zijn steeds terugkerende thema's, die ook terugkomen in de themawerkjes die de peuters doen samen met de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires. Deze themawerkjes sluiten aan bij de overige (thema-)activiteiten van de dag.

Om ±10.30 uur ruimen alle kinderen samen met de leidsters het speelgoed op en daarna gaan alle peuters tegelijk hun meegebrachte elfuurtje eten en drinken aan de tafels.

Van ±11.00 uur tot 11.15 uur doen de leidsters allerlei gezellige activiteiten met alle kinderen tegelijk, zoals voorlezen, liedjes zingen met instrumenten, met handpoppen spelen en vrije expressie.

Vanaf ± 11.15 uur tot 11.45 uur spelen de peuters dagelijks buiten op het speelplein mits het weer het toelaat. Er is een groot aantal scooters, fietsjes, (skippy)ballen, zand/watertafel e.d. beschikbaar voor de peuters om hun grove motoriek te ontwikkelen. Ook worden er kringspelletjes gedaan en kunnen de peuters buiten met stoepkrijt spelen. Bij slecht weer blijven de peuters binnen en doen ze daar

allerlei bewegingsspelletjes, zoals peutergymnastiek, bewegen op muziek, enz. Om 11.45 uur worden de peuters weer opgehaald.

Themahoeken en Spelmateriaal

De groepsruimte is als volgt ingedeeld:

*** De keuken/poppenhoek:**

De keukenhoek bestaat uit een aanrecht met allerlei keukenmateriaal en speelgoed-eten om door middel van spel het volwassen leven na te bootsen. De keuken/poppenhoek bestaat uit poppen, knuffels, wandelwagens en verkleedkleden.

*** De auto/blokkenhoek:**

De auto/blokkenhoek bestaat uit een autokleed met allerlei soorten grote en kleine auto's en een garage. In deze hoek kunnen de peuters met grote plastic blokken zelf hun eigen huis, kasteel of winkel bouwen. Er staat een tafel waarop de peuters met het poppenhuis of een boerderij met boerderijdieren kunnen spelen. Deze hoek wordt ook gebruikt als themahoek waar de themawerkjes opgehangen en tentoongesteld worden. In deze hoek staat tevens een mand met kleine boekjes die de peuters zelfstandig kunnen 'lezen'.

*** Het houten speelhuis:**

Het houten speelhuis leent zich er prima voor om contacten onderling te leggen en te versterken.

*** De treintafel:**

De treintafel bestaat uit een vaste rails met allerlei soorten treinen, een station, huisjes, dieren en poppetjes. Daarnaast is er een doos voor peuters met rails en treinmateriaal om zelfstandig een treinbaan te bouwen.

*** Speelgoedkasten met spel materiaal**

In de twee speelgoedkasten is spel materiaal te vinden om de fijne motoriek op verschillende niveaus te stimuleren voor zowel de jongere als ook de oudere peuters. Er is constructiemateriaal zoals Duplo, Nopper en Magnetics. Er zijn puzzels die oplopen in moeilijkheidsgraad, kralen en Lotto, poppen die aangekleed kunnen worden, er zijn muziekinstrumenten, enz.

*** De knutselhoek:**

In de knutselhoek is allerlei materiaal voorhanden om creatief bezig te zijn. De peuters kunnen er met verf, krijtjes, kleurpotloden en viltstiften kleurplaten inkleuren en zelf tekeningen maken. Ze kunnen prikkarten uitprikken, knippen en allerlei soorten plaatjes plakken. Ook is er klei, waarmee de peuters zich met de bijbehorende vormpjes en reliëfrollers creatief kunnen uitleven.

*** Het speelplein buiten:**

Op het speelplein buiten kunnen de peuters spelen met (loop)fietsen, stepjes, autootjes, driewielers,(skippy)ballen, stoepkrijt en een watertafel. De peuters doen hier ook kringsspelletjes met de leidsters en leggen op een veilige manier contact met de buitenwereld.

Hoofdstuk 13. Ouderbeleid

Visie op ouderbeleid

Ouders vormen niet de primaire doelgroep van de peuterspeelzaal. Om peuters optimale ontwikkelkansen te kunnen bieden, heeft de peuterspeelzaal wel een taak ten opzichte van de ouders. Niet in de laatste plaats omdat ouders verantwoordelijk zijn en blijven voor hun peuters. De sluitende aanpak (het vormgeven van de doorgaande ontwikkelingslijn) zal in de eerste plaats door de ouders in de thuissituatie vormgegeven moeten worden. Informatie-uitwisseling, overleg en afstemming m.b.t. de aanpak van de individuele peuter zijn taken die de peuterspeelzaal ten opzichte van de ouders heeft. Voor veel ouders werkt deze informatie-uitwisseling als opvoedingsondersteuning.

Daarnaast blijkt de peuterspeelzaal in toenemende mate voor ouders op het gebied van opvoeding een vraagbaakfunctie te vervullen. Door het laagdrempelige karakter leggen ouders vrij gemakkelijk vragen, zorgen en/of andere opvoedkwesties neer bij de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires van de peuterspeelzaal. De peuterspeelzaal heeft ten aanzien van opvoedvragen een verwijzende taak en fungeert als intermediair bij het tot stand brengen van een aanbod van opvoedingsondersteuning. Het uitvoeren van dit aanbod dient door gespecialiseerde deskundigen te gebeuren. De peuterspeelzaal draagt bij aan contacten tussen ouders onderling, waarbij (opvoedings)ervaringen kunnen worden uitgewisseld.

Uitgangspunten van het ouderbeleid

In een goed contact tussen leidster en ouder is er wederzijds vertrouwen in elkaar, een vertrouwensband.

De peuterspeelzaal hanteert daarbij de volgende uitgangspunten:

- * Doel is dat alle ouders zich thuis en welkom voelen op de peuterspeelzaal
- * Ouders krijgen regelmatig mondelinge informatie over hoe met de peuters wordt omgegaan, zodat de ouders weten waar zij aan toe zijn
- * Ouders krijgen voldoende gelegenheid om hun wensen en hun kritiek over te brengen
- * Ouders met verschillende visies en gewoonten in de opvoeding voelen zich geaccepteerd en gerespecteerd.
- * Ouders kunnen advies krijgen ten aanzien van de opvoeding en verzorging.

Wat kan de ouder van de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires verwachten en vice versa?

- * Een open contact, omdat dit de basis legt voor de ontwikkeling van de peuter
- * Betrokkenheid, zij delen de zorg en de opvoeding
- * Respect voor de werkwijze, medewerking en erkenning van regels en grenzen die er zijn. Het contact tussen de ouder en de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires betreft altijd zaken die te maken hebben met de eigen peuter. Dit betekent dat er geen informatie wordt gegeven over andere peuters.

De contacten tussen de ouder en de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires kunnen o.a. als volgt vorm krijgen:

- * Korte gesprekken tijdens het brengen en halen
- * Op afspraak
- * Per telefoon
- * Per e-mail

Hoofdstuk 14. Oudercommissie en klachtenregeling

Oudercommissie

Peuterspeelzaal Johan de Witt heeft volgens de wettelijke eisen in de Wet Kinderopvang een oudercommissie ingesteld. De leden van de oudercommissie vertegenwoordigen de belangen van de ouders met betrekking tot de opvang van hun kind op de peuterspeelzaal.

Bij de opvang van kinderen draait het immers niet alleen om het kind maar ook om de wensen van de ouders met betrekking tot hun kinderen. Zo tracht de oudercommissie dan ook de kwaliteit van het uitvoerend werk op de peuterspeelzaal te bewaken, namens ouders invloed uit te oefenen op het beleid van de peuterspeelzaal, de betrokkenheid van ouders te stimuleren, de communicatie tussen de beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires en ouders én tussen ouders onderling te bevorderen en eveneens haar belangen te behartigen bij de houder van de peuterspeelzaal.

De oudercommissie heeft als belangrijkste taak het adviseren van de houder van de peuterspeelzaal over de aangelegenheden genoemd in de Wet Kinderopvang. Een oudercommissie heeft informatierecht en adviesrecht op een aantal thema's ten aanzien van het beleid van de peuterspeelzaal, zoals het bieden van verantwoorde kinderopvang; voeding, opvoeding, veiligheid en gezondheid; openingstijden; spel- en ontwikkelingsactiviteiten; klachten en klachtenregeling en de prijs van de kinderopvang. De oudercommissie is bevoegd de houder ook ongevraagd te adviseren over de onderwerpen.

De ouders kunnen bij de leden van de huidige oudercommissie aangeven dat zij geïnteresseerd zijn in een functie binnen de oudercommissie. Als zij willen, kunnen de leden van de oudercommissie hen meer gedetailleerde informatie geven over de taken van de oudercommissie.

Klachtenregeling

Een belangrijk uitgangspunt voor Peuterspeelzaal Johan de Witt is het aanbieden van diensten van kwalitatief hoog niveau. Toch is het mogelijk dat een ouder niet tevreden is over de dienstverlening. Indien een ouder een klacht heeft over de peuterspeelzaal, dan kan hij deze indienen bij de hoofdleidster en samen proberen de klacht op te lossen. Er ligt een 'Intern klachtreglement' voor de ouders ter inzage op de peuterspeelzaal dat bij klachten gevolgd dient te worden. Daarnaast is de peuterspeelzaal geregistreerd bij de Geschillencommissie

Kinderopvang, die de behandeling van klachten en geschillen van ouders en oudercommissies behartigt. De Geschillencommissie heeft als voorportaal een

Loket waar wordt geprobeerd de klacht eerst op te lossen met behulp van algemene en procedurele informatie, advies, bemiddeling of mediation. Als er met dit zogenoemde Klachtenloket Kinderopvang (zie www.klachtenloket-kinderopvang.nl voor meer informatie) geen oplossing kan worden bereikt, dan kan de ouder/oudercommissie het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie. U kunt het Geschilartikel Kinderopvang en Peuterspeelzalen via de website downloaden.

Hoofdstuk 15. Privacybeleid Peuterspeelzaal Johan de Witt (AVG)

Per 25 mei 2018 geldt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Dat betekent dat vanaf die datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie. Dit heeft gevolgen voor de wijze waarop de leidsters (beroepskrachten, vrijwilligers, stagiaires en invallers) vanaf die datum met (adres)gegevens en beeldmateriaal (foto's en video's) van de ouders en peuters dienen om te gaan.

Alle ouders krijgen bij het plaatsingscontract een toestemmingsformulier dat zij moeten ondertekenen, waarop zij kunnen aangeven voor welke (adres)gegevens en welk beeldmateriaal (foto's en video's) zij de leidsters toestemming geven om te gebruiken/verwerken. De leidsters kunnen deze toestemmingsformulieren in een speciale multomap inzien op peuterspeelzaal Johan de Witt. Alle leidsters houden rekening met de individuele wensen van de ouders op het mogen gebruiken van (adres)gegevens en beeldmateriaal (foto's en video's).

Als de leidster (adres)gegevens en beeldmateriaal (foto's en video's) van de ouders gebruikt/verwerkt, waarvoor geen toestemming gegeven is op het toestemmingsformulier, dan kunnen de ouders een klacht indienen bij de Autoriteit Persoonsgegevens en kan de leidster een hoge boete krijgen. Beroepskrachten, vrijwilligers, stagiaires en invallers ondertekenen een privacyformulier om aan te geven dat zij van deze privacywetgeving kennis hebben genomen, dat zij de wensen van de ouders zullen respecteren en dat het niet naleven hiervan tot een boete voor de peuterspeelzaal kan leiden.

Bijlage 1

De vijf pijlers van Peuterspeelzaal Johan de Witt

Peuterspeelzaal Johan de Witt biedt een passend aanbod voor peuters van twee tot vier jaar, in een veilig en stimulerend pedagogisch klimaat, waarin ieder kind de ruimte krijgt zich optimaal te ontwikkelen. De peuters worden door de leidsters ondersteund om zich in hun eigen tempo en binnen de eigen mogelijkheden te ontwikkelen, daarin rekening houdend met de groep. Hierbij past een pedagogische visie die erop gericht is dat de peuters evenwichtige, sociale en zelfstandige personen worden die een goed gevoel van eigenwaarde hebben. Hiervoor maakt Peuterspeelzaal Johan de Witt gebruik van een Pedagogisch Beleidsplan.

Om de samenwerking met CBS Herenweg te versterken willen we in de toekomst dit beleidsplan aanpassen om de doorgaande lijn naar de basisschool te versterken. In dit vernieuwde beleidsplan wordt de pedagogische visie van Peuterspeelzaal Johan de Witt beschreven aan de hand van 5 pijlers net zoals dit gebeurt in het beleidsplan van CBS Herenweg. Dit zal nog nader uitgewerkt worden in samenspraak met CBS Herenweg.

De pedagogische visie van Peuterspeelzaal Johan de Witt is opgebouwd uit vijf pijlers:

1. De basis op orde
2. Toekomstgericht onderwijs
3. Eigenaarschap
4. Levensecht leren
5. Persoonlijke ontwikkeling

1. De basis op orde

De 'basis op orde' wil zeggen dat de peuterspeelzaal de taak heeft om de brede ontwikkeling van de peuters te stimuleren. Dit heeft betrekking op zowel de motorische ontwikkeling, als op de sociale-, emotionele, de cognitieve-, de creatieve, en de taalontwikkeling. De peuterspeelzaal biedt de peuters de veiligheid, structuur en stabiliteit, van waaruit de peuter nieuwe uitdagingen durft aan te gaan en nieuwe vaardigheden kan leren. De leidsters volgen de ontwikkeling van de peuters met een digitaal Overdrachtsformulier dat door de gemeente Wassenaar is ontwikkeld voor alle kinderopvangorganisaties. Hierdoor kunnen de leidsters op het eigen niveau van de peuter passende activiteiten en materialen aanbieden ter voorbereiding op de overgang naar de basisschool.

2. Toekomstgericht onderwijs

De peuterspeelzaal is een essentiële schakel in de ontwikkelingsketen van kinderen en streeft daarom naar optimale ontplooiingskansen voor alle peuters, zodat zij tegen de tijd dat zij naar de basisschool gaan over alle vaardigheden beschikken die zij in groep 1 nodig hebben. De leidsters bieden oudere peuters en peuters die op bepaalde gebieden meer uitdaging nodig hebben gepaste materialen aan om zich verder te ontwikkelen. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met andere

kinderen leren de peuters hoe ze kunnen functioneren in een groter geheel: in de groep en in de maatschappij. Ze maken kennis met grenzen, normen en waarden maar ook met de gebruiken en omgangsvormen van de samenleving waarvan zij deel uitmaken.

3. Eigenaarschap

Een kind wordt geboren met een bepaalde aanleg en eigenheid en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Niet alle ontwikkelingsgebieden van een peuter zijn even sterk ontwikkeld en iedere peuter heeft verschillende talenten en behoeften. De leidsters streven naar een evenwichtige ontwikkeling en optimale ontplooiingskansen voor alle peuters, maar daarnaast is er ook ruimte voor vrijheid en eigenheid van iedere peuter. Als je plezier in dingen hebt, ben je geïnspireerd en word je uitgedaagd. Het creatieve vermogen van de peuters wordt gestimuleerd door hen zelf te laten ontdekken, experimenteren en verschillende oplossingen te laten vinden voor één probleem.

4. Levensecht leren

Door te spelen in de nabijheid van en door samen te zijn met andere kinderen ontmoeten peuters anderen en daarvan leren ze. Op de peuterspeelzaal komen ze in aanraking met fantasie- en imitatiespel m.b.v. keukenspeelgoed, poppen en verkleedkleden, waarmee zij de wereld van volwassenen kunnen nabootsen. Zij maken opierendag kennis met echte dieren en maken samen met de leidsters zelf kruidnoten en koekjes. Bij het buitenspelen maken de peuters kennis met de natuur (dieren, planten, het weer), met voorbijgangers en mensen die aan het werk zijn (bijv. de vuilnisman op de vuilniswagen en de postbode).

5. Persoonlijke ontwikkeling

De peuterspeelzaal helpt de peuter met het ontwikkelen van persoonlijke vaardigheden op alle ontwikkelingsgebieden. Dit heeft effect op kenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Het spelenderwijs aanleren van allerlei ontwikkelingsvaardigheden stelt de peuter in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. De interactie met leeftijdgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt peuters een leeromgeving om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.